

Những lưu ý khi kê đơn glucocorticoid

Vietbi Biên tập viên

Chủ nhật, 16 Tháng 4 2017 18:32 - Lần cập nhật cuối: Chủ nhật, 16 Tháng 4 2017 18:37

Ds Đông Thạc Ngọc Hà

Glucocorticoid (GC) hay còn gọi là corticosteroid (vì có nhân steroid) tự nhiên là hormon do vỏ thượng thận bài tiết ra, có tác dụng duy trì nhiều chức năng sinh lý quan trọng của con người. Ngoài vai trò trên chuyển hóa các chất, hormon nhóm này còn có nhiều tác dụng khác như chống viêm, chống dị ứng, ức chế miễn dịch... Các GC điển hình ví như con dao hai lưỡi vì những tác dụng phong phú của nó.

Tác dụng điều trị của GC chỉ đạt được khi nồng độ thuốc trong máu cao hơn nồng độ sinh lý. Tác dụng trên chuyển hóa các chất được coi là tác dụng quan trọng nhất nhưng đó lại là những tác dụng không mong muốn trong điều trị mất sự cân bằng vì trong quá trình dùng thuốc liên tục

Những lưu ý khi kê đơn glucocorticoid

Viết bởi Biên tập viên

Chỉnh sửa, 16 Tháng 4 2017 18:32 - Lần cập nhật cuối Chỉnh sửa, 16 Tháng 4 2017 18:37

Hiện các bệnh mãn tính như bệnh tăng đường huyết do thuốc, bệnh teo cơ, chậm liền sẹo khi dùng GC kéo dài, bệnh hăm da do steroid, làm xẹp xương, làm tăng nguy cơ gãy xương, rối loạn phân bố mỡ gây hiện tượng Cushing (mặt tròn như mặt trăng), giảm miễn dịch gây béo phì...

Và tình trạng lạm dụng glucocorticoid bên ngoài đã dẫn đến các báo động do số thiêu hủy thuốc của người dân cũng như số lượng thuốc từ phía các thầy thuốc kê đơn.

Cần thận trọng khi dùng thuốc có chứa Glucocorticoid.

Sau đây là một số lưu ý khi kê đơn thuốc có Glucocorticoid:

1. Chỉ dùng Corticoid để điều trị bệnh khi có chỉ định của thầy thuốc và khi các biện pháp điều trị bệnh khác đã thất bại.

Những lưu ý khi kê đơn glucocorticoid

Viết bởi Biên tập viên

Chỉnh sửa, 16 Tháng 4 2017 18:32 - Lần cập nhật cuối Chỉnh sửa, 16 Tháng 4 2017 18:37

2. Điều trị thuốc Corticoid với liều thấp nhất và trong thời gian ngắn nhất theo yêu cầu điều trị để có tác dụng. Dùng các thuốc thay thế khác ngay khi có thể. Ưu tiên sử dụng các cách dùng thuốc ít tác dụng phụ nhất mà vẫn đạt hiệu quả như bôi ngoài da, hoặc các biện pháp hen phế quản phụ thuộc Corticoid có thể dùng để ngửi hít mũi.

3. Trừ khi khi điều trị nên chụp X-quang phổi để loại trừ bệnh lao phổi vì Corticoid làm nặng thêm bệnh lao phổi. Nếu đang điều trị Corticoid mà thấy có triệu chứng của bệnh phổi thì phải chụp X-quang phổi ngay.

4. Trừ khi bắt buộc và trong suốt thời gian điều trị Corticoid, mỗi tuần đi khám của bác sĩ để kiểm tra xem có bị đái tháo đường hoặc tăng huyết áp không?

5. Khám xem có mắc bệnh thiên đầu thống (Glô-côm) hoặc đục thủy tinh thể ở các thời điểm trước điều trị, sau điều trị 3 tháng và ít nhất là 1 lần mỗi năm sau đó.

6. Bệnh nhân nên biết bệnh và gia đình nên biết rằng Corticoid có thể gây rối loạn tâm thần, vì vậy cần thông báo ngay cho thầy thuốc biết nếu họ có những thay đổi về hành vi, nhận thức hoặc trí nhớ.

7. Người dùng Corticoid tránh nằm hoặc ngồi lâu vì nó làm yếu cơ xương và làm loãng xương thêm. Với những người bị gãy xương thì sau khi được điều trị nên sớm tập vận động trở lại.

8. Để phòng loãng xương, nên uống thêm khoảng 1g calci mỗi ngày và có thể uống thêm vitamin D. Bệnh nhân cũng nên kiểm tra định kỳ 6 tháng 1 lần xem có bị loãng xương không, mức độ thì nào bằng cách đo mật độ khoáng xương tại bệnh viện.

9. Một số người bị suy sinh dục, cần thông báo cho thầy thuốc để được điều trị.

10. Tránh các hoạt động hoặc các dụng cụ có nguy cơ bị ngã hay bị chấn thương vì dễ gây

Viết bởi Biên tập viên

Chợ nhớt, 16 Tháng 4 2017 18:32 - Lợn cắp nhớt cuối Chợ nhớt, 16 Tháng 4 2017 18:37

gây xói mòn, đổ bệch gây máu và vết thủng sâu lâu liền hơn bình thường rồi nhiễm u...

11. Tránh hoặc tạm hoãn phẫu thuật nếu có thể. Trùng hợp với việc thiếu hụt vitamin A có thể kéo dài, uống thêm vitamin A 20.000 đơn vị mỗi ngày trong khoảng 1 tuần sẽ giúp việc thiếu hụt vitamin nhanh hơn.

12. Đ^o phòng b^o loét d^o dày b^o ng cách u^o ng thu^o c cùng ho^o c ngay sau các b^o a ăn. M^o t s^o thu^o c có kh^o năng d^o phòng loét d^o dày do Corticoid là Sucralfate 1g, u^o ng tr^o c b^o a ăn 1 gi^o và tr^o c khi đi ng^o , ho^o c Ranitidin,... Các thu^o c ch^o a oxyd nhôm nh^o Maalox ch^o nên dùng v^o i li^o u v^o a ph^o i.

13. Nếu bên có dấu hiệu bên nhiễm trùng thì phải được điều trị tích cực ngay lập tức. Cần thông báo ngay cho thầy thuốc nếu bệnh nhân có dấu hiệu nhiễm trùng nặng vì rất có thể bệnh đã biến tiến công bội lại vì khu vực bắt đầu ng.

14. Theo dõi cân nặng hàng ngày. Nên áp dụng chế độ ăn kiêng để tránh béo phì hoặc tăng cân nhanh.

15. Với trẻ em, phải đo chiều cao thường xuyên để phát hiện sớm những trường hợp trẻ bị chậm lớn. Còn với người lớn thì giảm dần chiều cao có thể là dấu hiệu của bệnh loãng xương.

16. Nếu u đang đi u tr mà th y b phò thì ph i báo ngay cho th y thu c đ đ c đi u tr .

17. Người dùng Corticoid hay có rối loạn Kali máu, thường là hạ Kali máu, nên phải định kỳ xét nghiệm kiểm tra định kỳ.

18. Khi bệnh đái tháo đường tiến triển nặng, cần chú ý các dấu hiệu có thể là do suy thận nặng như mệt, buồn nôn, ngứa, rối loạn tiêu hóa, tụt huyết áp, thủng chi là có cần choáng, hôn mê... Khi đó nên đưa bệnh nhân vào bệnh viện, hoặc dùng liều insulin cũ hay dùng liều Corticoid tiêm.

Những lưu ý khi kê đơn glucocorticoid

Viết bởi Biên tập viên

Chủ nhật, 16 Tháng 4 2017 18:32 - Lần cập nhật cuối Chủ nhật, 16 Tháng 4 2017 18:37

19. Không bao giờ được ngừng thu hẹp Corticoid đột ngột, nhất là những trường hợp đang dùng liều cao hoặc đã dùng thuốc trong thời gian dài vì có nguy cơ rất cao gây suy thủng thốn cấp nặng, do đó nên tính vòng ngược không được cấp cứu kịp thời.